

Arkivnr: 2016/3968-1

Saksbehandlar: Ruth Ørnholt

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for opplæring og helse		01.12.2016
Utval for kultur, idrett og regional utvikling		06.12.2016
Fylkesutvalet		08.12.2016
Fylkestinget		13.12.2016

Strategi for utvikling av skulebibliotek i vidaregåande opplæring i Hordaland 2017 - 2020

Samandrag

I forskrift til Opplæringslova står det: «Skolen skal ha skulebibliotek med mindre tilgangen til skulebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikkje ligg i skolen sine lokale, skal vere tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen. Biblioteket skal vere særskilt tilrettelagt for skolen.»

Gode skulebibliotek som kunnskapsformidlar og sosial møteplass, kan spele ei viktig rolle for å nå mål og ta tak i sentrale utfordringar i dagens skule. Skulebibliotek høyrer med i utforming av ein skule for framtida, der kvalitet og trivsel er sentrale verdiar. Skulebiblioteket skal støtte og fremje utdanningsmåla til skulen og bidra til å nå overordna mål i vidaregåande opplæring i Hordaland.

Hordaland fylkeskommune har hatt politisk vedtekne, strategiske planar for utvikling av bibliotek i dei offentleg eigde vidaregåande skulane sidan 2004. Ein har oppnådd mykje, men tilbodet er ikkje like godt på alle skular. Det trengs felles retningslinjer for kva ein reknar som eit godt skulebibliotek i fylket, både når det gjeld integrering i læringsmiljø, bemanning og biblioteklokale. *Strategi for utvikling av skulebiblioteka i vidaregåande opplæring i Hordaland 2017 – 2020* svarar på desse behova og gir føringar for utvikling av like gode skulebibliotek på alle skulane.

Hovudmål for utviklinga er:

Skulebiblioteket skal vere eit trygt og stimulerande læringsmiljø, eit sosialt rom, ein kulturarena og integrert medspelar for å nå skulen sine overordna mål.

For å nå dette, skal det arbeidast med tre strategiar:

1. Integrere skulebiblioteket i læringsmiljø og pedagogisk arbeid
2. Styrke bibliotekfagleg bemanning
3. Utvikle og forbetre biblioteklokala

Det er utforma eit mål og tiltak for kvar strategi. Strategiplanen inneheld totalt 15 tiltak. Kostnadene med gjennomføring av strategi 1 og 3 er relativt låge og kan budsjetterast innanfor rammene på kvar skule eller i

samband med rehabilitering og bygging av nye skular. Kostandane knytt til auka bemanning og kompetanseheving, må avklarast i samband med årlege budsjetthandsaming på Opplæringsavdelinga.

Forslag til innstilling

1. Arbeid med utvikling av gode bibliotektenester i vidaregåande opplæring skal halde fram slik den nye strategiplanen skisserer.
2. Finansiering av nye stillingar og kompetanseheving må avklårast fortløpande i årsbudsjett og økonomiplan.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør kultur og idrett

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 08.04.2016

Bakgrunn

I forskrift til Opplæringslova står det: «Skolen skal ha skulebibliotek med mindre tilgangen til skulebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikkje ligg i skolen sine lokale, skal vere tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen. Biblioteket skal vere særskilt tilrettelagt for skolen.»

Gode skulebibliotek som kunnskapsformidlar og sosial møteplass, kan spele ei viktig rolle for å nå mål og ta tak i sentrale utfordringar i dagens skule. Skulebibliotek høyrer med i utforming av ein skule for framtida, der kvalitet og trivsel er sentrale verdiar. Framtida høyrer til dei som er i stand til å finne fram til kunnskapen.

Biblioteka sitt samfunnsoppdrag er å vere tilgjengeleg for alle, uavhengige av sosiale, geografiske og økonomiske skiljelinjer. Skulebiblioteket skal i tillegg støtte og fremje utdanningsmåla til skulen og bidra til å nå overordna mål i vidaregåande opplæring i Hordaland.

Hordaland fylkeskommune har hatt politisk vedtekne, strategiske planar for utvikling av bibliotek i dei offentleg eigde vidaregåande skulane sidan 2004. I høve til der ein sto i 2003, har det skjedd ei svært god utvikling, men alle elevar har ikkje eit like godt bibliotektilbod. Mange skulebibliotek har utvikla seg til å bli verdifulle ressursar i skulekvardagen, og mange skular som ikkje har like godt tilbod, ønskjer å utvikle biblioteka. Skilnaden går mellom skular med og utan fagutdanna bibliotekar.

Det trengs felles retningslinjer for kva ein reknar som eit godt skulebibliotek i fylket, både når det gjeld integrering i læringsmiljø, bemanning og biblioteklokale. *Strategi for utvikling av skulebiblioteka i vidaregåande opplæring i Hordaland 2017 – 2020* svarar på desse behova og gir føringar for utvikling av like gode skulebibliotek på alle skulane.

I Regional kulturplan for Hordaland 2015 – 2025 er bibliotek til barn og ungdom eit av innsatsområda. Målet er at barn og ungdom skal ha tilgang til gode skulebibliotek. Eit prioritert tiltak i handlingsprogrammet som gjeld fram til 2018, er å lage ny strategisk handlingsplan for bibliotek i vidaregåande skular i Hordaland.

Opplæringsavdelinga i fylkeskommunen og fylkesbiblioteket har samarbeidd om utvikling av skulebibliotek i nærare 30 år. *Strategi for utvikling av skulebibliotek i vidaregåande opplæring i Hordaland 2017 – 2020* er vidareføring av tidlegare strategiske planar for utvikling av skulebiblioteka.

Hovudmål

Hovudmål for utviklinga av skulebiblioteka i dei vidaregåande skulane i Hordaland i perioden 2017 – 2020 er:

Skulebiblioteket skal vere eit trygt og stimulerande læringsmiljø, eit sosialt rom, ein kulturarena og integrert medspelar for å nå skulen sine overordna mål.

For å nå dette, skal det arbeidast med tre strategiar. Det er utforma eit mål og tiltak for kvar strategi. Strategiplanen inneheld totalt 15 tiltak. Eg viser til plandokumentet for detaljert omtale av strategiar og tiltak.

Strategi 1: Integrere skulebiblioteket i læringsmiljø og pedagogisk arbeid

Mål: Bibliotektilbodet skal vere integrert i opplæringa, tilpassa fagtilbod og undervisingsarbeid. Det skal bidra til å motverke utanforskap og auka fullføring.

Strategien har 9 tiltak. Tiltaka er ikkje kostnadskrevjande, men krev arbeidsinnsats frå skolleleiing, bibliotekar og andre tilsette på skulen. Skulebibliotekkoordinatoren og fylkesbiblioteket vil pådrivarar og koordinere gjennomføring av tiltaka.

Strategi 2: Styrke bibliotekfagleg bemanning

Mål: Alle elevar i vidaregåande skular i Hordaland skal ha tilgang til skulebibliotekar. Bibliotekarressursen er bestemt av elevtalet på skulen.

Strategien har 4 tiltak knytt til tilsetjing av fagutdanna bibliotekarar og kompetanseheving. Det mest kostnadskrevjande tiltaket er at alle skular skal ha fagutdanna bibliotekarressurs ut frå elevtalet på skulen:

-300 elevar	50% stilling
300-500 elevar	100% stilling
500-800 elevar	150% stilling
800- elevar	200% stilling

Hausten 2017 har 63,6% av elevane tilgang til fagutdanna bibliotekar (10742 av 16885 elevar). Det er 50 personar fordelt på 24,66 årsverk som arbeider i skulebiblioteka. Av desse er 16,5 årsverk fagutdanna bibliotekar. Ut frå tabellen over er 34-38 årsverk høveleg bemanning for skulebiblioteka i fylket. Etter fylkesrådmannes vurdering er det ikkje realistisk å få på plass så mange nye bibliotekarstillingar innanfor planperioden, men ein skal kvart år sjå på finansiering av nye stillingar i samband med årsbudsjett og økonomiplan. Kompetansehevande tiltak kan finansierast som spleiselag mellom sentrale kompetansemidlar og skulane.

Strategi 3: Utvikling og forbetring av biblioteklokala

Mål: Alle skular skal ha funksjonelle og trivelege biblioteklokale

Strategien har 2 tiltak. Kostnadane ved tiltaket som går på å utvikle gode skulebiblioteklokale i nye bygg og ved oppgradering av eldre skular, kan innarbeidast i byggekostnadene. Kartlegging av status og planlegging av utbetringar i eksisterande biblioteklokale kan gjerast skulebibliotekkoordinator i samarbeid med skulane.

Konklusjon

Gjennomføring av *Strategi for utvikling av skulebibliotek i vidaregåande opplæring i Hordaland 2016 – 2020* vil oppfylle forskrifta i Opplæringslova. Det vil bidra til at elevar i Hordaland får eit trygt og stimulerande læringsmiljø, eit sosialt rom og ein kulturarena. I tillegg vil skulebiblioteket vere ein integreert medspelar for å nå skulen sine overordna mål.